

Suvestinė redakcija nuo 2015-11-26 iki 2016-03-07

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-02, i. k. 2015-04958

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „SU „NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-246

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.1 ir 9.2 papunkčiais ir atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas bei siekdama efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-246

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„SU „NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Programos administravimo taisyklės), ir Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 3D-171 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TI taisyklės), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

2. Šių taisyklių tikslas – nustatyti paramos pagal Programos priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ (toliau – priemonė) įgyvendinimo tvarką.

II. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

3.1. Sutrumpinimai:

3.1.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.1.2. **EB** – Europos Bendrijos (Europos Sąjunga).

3.1.3. **PPIS** – paraiškų priėmimo informacinė sistema.

3.1.4. **ŽŪIKVC** – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

3.1.5. **VMT** – Valstybinė miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

3.2. Sąvokos:

3.2.1. **Aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas** – žemės ūkio veiklos subjektas, kuris atitinka TI taisyklių 5 punkte nustatytus kriterijus ir sąlygas.

3.2.2. **Atrankinis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai iškertama dalis tam tikro amžiaus, kokybės, matmenų ar būklės medyno medžių, siekiant išlaikyti arba sukurti įvairiaamžį medyną.

3.2.3. **Deklaruotas laukas** – paramos paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų ir (arba) kitas plotas.

3.2.4. **Deklaruotas plotas** – paramos paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo kompensacinių išmokų, plotų suma.

3.2.5. **Duomenų neatitiktis** – pateiktų duomenų nesutapimas su tikrove, kai jų nepataisius negalima tinkamai administruoti paramos, apskaičiuoti jos sumos.

3.2.6. **Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“** – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

3.2.7. **Ilgalaikė sankcija** – pagal paramos paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą apskaičiuojamas paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją. Ši sankcija gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos kalendoriniais pažeidimo nustatymo metais, tačiau negali būti išskaičiuojama ilgiau nei trejus kalendorinius metus po pažeidimo nustatymo metų.

3.2.8. **Kompensacinė išmoka** – teisės aktų nustatyta tvarka fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama finansinė parama dėl gamtinių kliūčių žemės ūkio gamybai konkrečioje vietovėje negautoms prarastoms pajamoms ir patirtoms papildomoms išlaidoms kompensuoti.

3.2.9. **Kontrolinis žemės sklypas** – natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masių, kelių, pastatų ir pan.) ribojamas ar istorines žemės naudojimo ribas turintis vientisas žemės plotas, kuriam būdingos tam tikros gamtinės savybės, vyraujantis dangos tipas, ūkinio naudojimo ypatumai ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų bazėje (toliau – KŽS_DB5LT). Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (KŽS visų pareiškėjų deklaruotų laukų plotų suma lyginama su minėto sklypo tinkamu paramai skirti plotu).

3.2.10. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras** (toliau – registras) – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

3.2.11. **Minimali žemės ūkio veikla** – TI taisyklių III skyriuje apibrėžta veikla.

3.2.12. **Miškų ūkio veikla** – veikla, apimanti miškų auginimą (įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą) ir naudojimą.

3.2.13. **Natūrali pieva** – savaime auganti, nearta ir nepersėta pieva.

3.2.14. **Neteisingas deklaravimas** – didesnio žemės ūkio paskirties žemės ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame užsiima žemės ūkio veikla, deklaravimas.

Neteisingo deklaravimo atvejais yra laikomi visi didesnio žemės ūkio paskirties žemės ploto deklaravimo atvejai, kurie yra apibrėžti TI taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

3.2.15. **Pagrindinis miško kirtimas** – brandžių, bręstančių (retų, besiribojančių ar įsiterpusių į kertamus brandžius medynus) medynų ar brandžių medžių kirtimas.

3.2.16. **Paramos gavėjas** – pareiškėjas, kuris atitinka visus priemonės reikalavimus paramai gauti ir kuriam išmokama kompensacinė išmoka.

3.2.17. **Paramos paraiška** (toliau – paraiška) – TI taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas (į PPIS įvesti, išsaugoti ir patvirtinti duomenys), kuriuo prašoma einamaisiais metais skirti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenas, susietąją paramą už gyvulius ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones.

3.2.18. **Pareiškėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, nustatyta tvarka pateikęs paraišką gauti kompensacinę išmoką.

3.2.19. **Pareiškėjo ar paramos gavėjo duomenų ir dokumentų patikra** (toliau – patikra) – fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas.

3.2.20. **Plynasis pagrindinis miško kirtimas** (toliau – plynasis miško kirtimas) – pagrindinis miško kirtimas, kai biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomą pomiškį. Po kirtimo likusio medyno skalsumas yra mažesnis kaip 0,2.

3.2.21. **Pusiau natūrali pieva** – seniau kaip prieš penkerius metus arta arba įsėta pieva.

3.2.22. **Sanitarinis miško kirtimas** – miško kirtimas, kai siekiant išvengti ligų ar miško kenkėjų plitimo kertami pažeisti, džūstantys medžiai ir sausuosiai, likviduojami ligų ar kenkėjų masinio dauginimosi židiniai ar vykdoma jų prevencija.

3.2.23. **Sankcija** – pareiškėjui ar paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas, paramos teikimo nutraukimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos sumos, apribojimo teikti paraiškas nustatymas ir (arba) kitos poveikio priemonės už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

3.2.24. *Neteko galios nuo 2015-11-26*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

3.2.25. **Vidinės miškotvarkos projektas** – miškų ūkio veiklos valstybinėse ir privačiose miškų valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje planas, kuriuo nustatoma konkrečių miško tvarkymo priemonių tose valdose ar žemėje sistema.

3.2.26. **Žemės ūkio naudmenų ar kitas laukas** (toliau – laukas) – vieno žemės ūkio veiklos subjekto dirbamas vientisas žemės ūkio naudmenų ar kitas plotas.

3.2.27. **Žemės ūkio paskirties žemė** – bet koks žemės plotas, naudojamas kaip ariamoji žemė, daugiamečiai žolynai ir daugiamečių ganyklos arba daugiamečiams pasėliams auginti, kaip apibrėžta reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

3.2.28. **Žemės ūkio valdos ar jos dalies perdavimas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų ir kitų šio registro administravimą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka atliekamas žemės ūkio valdai priklausančių objektų ar jų dalies nuosavybės teisės ar naudojimo teisės perdavimas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais kitam žemės ūkio veiklos subjektui, paliekant tą patį unikalų valdos atpažinties kodą.

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Programoje, Programos administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III. PRIEMONĖS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės prioritetai:

- 5.1. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkystėje susijusias ekosistemas;
- 5.2. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose;
- 5.3. skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.
6. Priemonės tikslinės sritys:
 - 6.1. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, įskaitant „Natura 2000“ vietoves, teritorijas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ūkininkauti skirtas gamtiniu požiūriu didelės vertės teritorijas bei Europos kraštovaizdžius;
 - 6.2. anglies dioksido konservavimas ir sekvestracija žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose;
 - 6.3. vietos plėtra kaimo vietovėse.
7. Priemonės kompleksinis tikslas – aplinkos išsaugojimas, klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymui prie jo – padės išsaugoti genetinę ir rūšinę pievų ir miškų ekosistemų įvairovę, padidinti jų atsparumą ir užtikrins ekologinių procesų nenutrūkstumą.

IV. REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonę remiamos veiklos sritys, susijusios su biologinės įvairovės geros apsaugos būklės užtikrinimu, nustatant ir pritaikant ūkinės veiklos galimybes ir ūkininkavimo būdą taip, kad jis nekeltų pavojaus atskirų rūšių ir buveinių paplitimo arealams, ir su augančiu visuomenės poreikiu švariai ir sveikai aplinkai:

8.1. parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ skiriama kasmet už kiekvieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą, esantį „Natura 2000“ teritorijoje, siekiant paramos gavėjams kompensuoti šiose vietovėse dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB privalomų reikalavimų įgyvendinimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas;

8.2. parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ skiriama kasmet už kiekvieną miško hektarą, esantį „Natura 2000“ teritorijoje arba kitoje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, siekiant paramos gavėjams kompensuoti šiose vietovėse dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB privalomų reikalavimų įgyvendinimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

V. GALIMI PAREIŠKĖJAI

9. Pareiškėjais gali būti:

9.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ – ūkininkai (fiziniai ir juridiniai asmenys), kurių žemės ūkio valda (toliau – valda) arba jos dalis patenka į „Natura 2000“ vietovę;

9.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ – privačių miškų valdytojai ir (ar) privačių miškų valdytojų asociacijos, kurių valda arba jos dalis yra „Natura 2000“ vietovėje arba už jos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, išskirtoje vadovaujantis 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 1992 L 206, p. 7) 10 straipsnio nuostatomis (toliau – *Buveinių* direktyva). Gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje esančioje miško valdoje ar jos dalyje turi būti nustatyta Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos paukščių veisimosi vieta, vadovaujantis 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL 2010 L 20, p. 7) (toliau – *Paukščių* direktyva) I priedu.

VI. TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI GAUTI PARAMĄ

10. Kompensacinės išmokos mokamos pareiškėjams, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

10.1. pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ numatyta tvarka ir jos duomenys atnaujinti TI taisyklėse nurodytais terminais;

10.2. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (juridinis asmuo) ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla yra finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, bei juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

10.3. pareiškėjas privalo deklaruoti žemės ūkio paskirties ir (ar) miško žemę:

10.3.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ deklaruotas žemės ūkio naudmenų plotas „Natura 2000“ vietovėje, kurioje pagal *Paukščių* ar (ir) *Buveinių* direktyvas nustatyti žemės ūkio veiklos apribojimai, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha, susidedantis iš laukų, kurių plotas ne mažesnis kaip 0,1 ha. „Natura 2000“ teritorijų (ar jų dalių), kuriose yra nustatytų žemės ūkio veiklos apribojimų ir kuriose žemės valdas turintys fiziniai ir juridiniai asmenys gali pateikti paraiškas, sąrašas skelbiamas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

10.3.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ deklaruotas miško plotas „Natura 2000“ miškų teritorijoje ar už jos ribų esančioje gamtiniu požimiū vertingoje teritorijoje (EB svarbos paukščių veisimosi vietoje), kurioje nustatyti konkrečiai vietai taikomi papildomi privalomi apribojimai, susiję su *Paukščių* ir *Buveinių* direktyvų įgyvendinimu, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha. „Natura 2000“ miškų teritorijoje esančioje valdoje ar jos dalyje turi būti aptinkama Europos Bendrijos svarbos miško buveinė (9010 *vakarų taiga, 9020 *plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 žolių turtingi eglynai, 9060 spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *pelkėti lapuočių miškai, 9160 skroblynai, 9180 *griovų ir šlaitų miškai, 9190 sausieji ąžuolynai, 91D0 *pelkiniai miškai, 91E0 aliuviniai miškai, 91F0 paupių guobynai, 91T0 kerpiniai pušynai) ir (ar) potenciali buveinė ir (arba) nustatyta Europos Bendrijos svarbos rūšies radavietė ar jos buveinė;

10.4. specifiniai reikalavimai pareiškėjams pagal atskiras veiklos sritis:

10.4.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“:

10.4.1.1. pareiškėjas privalo laikytis TI taisyklių III skyriuje apibrėžtų žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų:

10.4.1.1.1. išlaikyti pievas ir ganyklas geros agrarinės būklės, plotus nušienaujant bent 1 kartą per metus, atsižvelgiant į nacionaliniuose teisės aktuose patvirtintus tokios veiklos vykdymo reikalavimus;

10.4.1.1.2. ganyklų arba pievų laukuose visą vegetacijos laikotarpį neturi būti augmenijų stelbiančių, sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių;

10.4.1.1.3. pūdymui paliktoje žemėje nevykdyti jokios žemės ūkio gamybos einamųjų metų produkcijai gauti. Juodasis pūdymas turi būti periodiškai įdirbamas taip, jog jame nebūtų subrendusių piktžolių. Juodajame pūdyme visą pūdymavimo periodą iki apšėjimo arba apsodinimo žemės ūkio augalais negali būti naudojamos cheminės augalų apsaugos priemonės. Žaliajame pūdyme negali būti ganomi gyvuliai, šienaujama žolė arba auginami kiti nei žoliniai augalai. Žaliajame pūdyme auginami dirvos struktūrai gerinti skirti žoliniai augalai ne vėliau kaip iki rugsėjo 15 d. turi būti užariami;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

10.4.1.2. pareiškėjas privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4.1.3. jei valdoje vykdomi tręšimo darbai, ūkiai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti ir įgyvendinti tręšimo

planus, nurodytus Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

10.4.1.4. ūkiai, tręšiantys mėšlu iki 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, ūkiai, valdoje naudojančios mineralines trąšas, ir ūkiai, valdoje naudojančios neprofesionaliajam naudojimui skirtus augalų apsaugos produktus, privalo pildyti 3 priede nurodytą Trąšų naudojimo ir augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, apskaitos žurnalą (žurnalas gali būti pildomas ir saugomas elektroninėje laikmenoje);

10.4.1.5. jei valdoje naudojami profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, pareiškėjas privalo pildyti Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo“, 3 priede nurodytą profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalą;

10.4.1.6. pareiškėjai, kurie valdose privalo laikytis nustatytų ganymo ar šienavimo terminų tvarkydami pievas ir (ar) ganyklas, privalo pildyti Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalą (toliau – žurnalas), kurio forma pateikta šių taisyklių 1 priede, nurodydami šienavimo datą. Atlikus pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbus, žurnalas turi būti užpildytas per 72 valandas. Agentūros vykdomų patikrų ūkyje metu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas šį žurnalą privalo pateikti Agentūros darbuotojui. Žurnalas gali būti pildomas ir saugomas elektroninėje laikmenoje;

10.4.1.7. reikalavimai, nurodyti 10.4.1.2 ir 10.4.1.4 papunkčiuose, taikomi pareiškėjams, kurie valdose privalo laikytis papildomo ūkinės veiklos apribojimo, nurodyto taisyklių 13.2 papunktyje;

10.4.1.8. dokumentai, nurodyti 10.4.1.2–10.4.1.6 papunkčiuose, privalo būti saugomi visą įsipareigojimų laikotarpį;

10.4.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“:

10.4.2.1. deklaruojant valdą „Natura 2000“ teritorijoje:

10.4.2.1.1. pareiškėjas PPIS įbraižo plotą ir pasirenka valdai ar jos daliai taikomą vieną iš 15.1–15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų. Jei konkrečiam plotui taikomas daugiau nei vienas iš 15.1–15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų, pareiškėjas pasirenka vieną iš jų.

„Natura 2000“ teritorijų plotai, kuriuose nustatyti 15.1–15.4 papunkčiuose nurodyti apribojimai, yra skelbiami VĮ „Gis-Centras“ tinklalapyje www.geoportal.lt;

10.4.2.1.2. pareiškėjas, teikiantis paraišką, turi turėti miško valdai parengtą ir patvirtintą galiojantį miškotvarkos projektą arba Valstybinės miškų tarnybos išduotą pažymą apie miškų valstybės kadastro duomenis (taksaciniai rodikliai, miškų žemėlapis fragmentas su pažymėtomis sklypo ribomis) (toliau – VMT pažyma). Prašymo išduoti šias pažymas forma ir pažymų išdavimo tvarka skelbiama Valstybinės miškų tarnybos tinklalapyje adresu www.amvmt.lt.

VMT pažyma pateikiama tuomet, kai pareiškėjas neturi parengto ir patvirtinto galiojančio vidinės miškotvarkos projekto arba kai vidinės miškotvarkos projektas nereikalingas vadovaujantis Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 799 „Dėl Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų patvirtinimo“;

10.4.2.1.3. jei pareiškėjo valdoje ar jos dalyje taikomas taisyklių 15.3 papunktyje nurodytas apribojimas, pareiškėjas privalo turėti VMT Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio išduotą leidimą kirsti mišką, kuriame būtų nurodyta, kad leidžiama vykdyti plynąjį miško kirtimą, paliekant papildomą skaičių neiškirstų žalių medžių. Jei pareiškėjas neplanuoja vykdyti plynąjo kirtimo arba neturi leidimo kirsti mišką, deklaruoti valdą pagal taisyklių 15.3 papunktį draudžiama;

10.4.2.1.4. jei deklaravimo metu pareiškėjo valdoje ar jos dalyje, esančioje „Natura 2000“ teritorijoje, PPIS nenustato 15.1 papunktyje nurodyto apribojimo, arba jei valdoje įvyko tam tikri pokyčiai, susiję su konkrečios „Natura 2000“ miško vietovės privalomaisiais apribojimais, nustatius EB svarbos miško buveinę, rūšies radavietę ar jos buveinę, pareiškėjas, teikiantis paraišką, turi turėti saugomos teritorijos direkcijos išduotą pažymą apie valdoje nustatytą privalomą veiklos apribojimą, kuris detalizuotas šių taisyklių 15.1 papunktyje;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

10.4.2.1.5. pareiškėjas saugomos teritorijos direkcijai, išduodančiai pažymą dėl valdoje nustatytų veiklos apribojimų, privalo pateikti parengtą ir patvirtintą galiojantį vidinės miškotvarkos projektą (arba vidinės miškotvarkos projektą, pakoreguotą pagal „Natura 2000“ teritorijoje nustatytus veiklos apribojimus), kuriame nurodyti ūkinės veiklos apribojimai, sklypai ir plotas, kuriame jie taikomi, arba VMT pažymą arba miškininko specialisto išvadą apie privačioje miško valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą (taisyklių 2 priedas). Šią išvadą rengia Valstybinėje miškų tarnyboje registruoti specialistai, kurie turi teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus. Jei vidinės miškotvarkos projektas ar išvada rengiama apie privačioje miško valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą, šių dokumentų rengėjas privalo patikrinti, ar EB svarbos paukščių lizdavietė (tuokvietė) yra įregistruota Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) arba Miškų kadastro integruotoje informacinėje sistemoje (toliau – MKIIS).

Saugomų teritorijų direkcijų pažymų išdavimo tvarka, informacija apie išvadų teikimą skelbiama VSTT tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

10.4.2.2. deklaruojant valdą už „Natura 2000“ teritorijos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje:

10.4.2.2.1. jei pareiškėjo valda ar jos dalis patenka į EB svarbos paukščių veisimosi vietą (tuokvietę), kurioje draudžiami pagrindiniai miško kirtimai, vadovaujantis Miško kirtimo taisyklių I priedo nuostatomis, pareiškėjas, teikiantis paraišką, turi turėti vidinės miškotvarkos projektą, kuriame nustatyti EB svarbos paukščių veisimosi vietoje (tuokvietėje) taikomi veiklos apribojimai, arba miškininko specialisto išvadą apie privačioje miško valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą (taisyklių 2 priedas). Šią išvadą rengia Valstybinėje miškų tarnyboje registruoti specialistai, kurie turi teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus. Vidinės miškotvarkos projekto ar išvados apie privačioje miško valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą rengėjas privalo patikrinti, ar EB svarbos paukščių lizdavietė (tuokvietė) yra įregistruota SRIS arba MKIIS. Informacija apie išvadų teikimą skelbiama VSTT tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“.

10.5. Pareiškėjams pagal priemonę parama neteikiama, jei jie yra perleidėjai pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

11. Pareiškėjo atitiktis nustatytoms tinkamumo sąlygoms vertinama pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus, dokumentais pagrįstus bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.

VII. ĮSIPAREIGOJIMAI

12. Pareiškėjas visoje valdoje privalo laikytis žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų (toliau – GAAB reikalavimai), nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų,

aprašo patvirtinimo“, ir žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų, nurodytų Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ (toliau – Valdymo reikalavimai).

13. Pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ pareiškėjas privalo laikytis visų jo teritorijoje taikomų papildomų ūkinės veiklos apribojimų ir reikalavimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais (bent vieno iš jų):

- 13.1. draudžiama suarti pievas ar ganyklas arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis;
- 13.2. draudžiama naudoti trąšas ir pesticidus ar kalkinti žemės ūkio naudmenas;
- 13.3. draudžiama sausinti arba kitaip keisti teritorijos hidrologinį režimą;
- 13.4. apribotas ganomųjų gyvulių skaičius 1 hektarui, nustatyti ganymo ar šienavimo terminai.

Jeigu šienavimo ar ganymo terminai konkrečioje teritorijoje nėra reglamentuojami (specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais), šienavimas pradedamas nuo birželio 15 d. ir užbaigiamas iki spalio 30 d. (jei ganomi gyvuliai – ganiava nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d. ne intensyviau kaip 1 SG vienam hektarui). Nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) ganyklose arba pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius) iki spalio 30 d.

Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytuose EB svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių (specifinių pievų) plotuose šienavimas pradedamas ne anksčiau kaip liepos 15 d. Nustatytuose šlapynių plotuose šienavimas pradedamas ne anksčiau kaip liepos 15 d., nušienauta žolė bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučiai turi būti pašalinti iki kitų metų kovo 1 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

14. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ už žemės ūkio paskirties žemės plotą, kuriam yra taikomas tik vienintelis 13.3 papunktyje numatytas draudimas, neleidžiantis sausinti ar kitaip keisti hidrologinio režimo, teikiama tik tuo atveju, jeigu deklaruotuose žemės ūkio naudmenų plotuose nėra anksčiau įrengtų sausinimo sistemų arba jeigu anksčiau įrengtos sausinimo sistemos yra nurašytos ir nefunkcionuojančios.

15. Pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ pareiškėjas privalo tvarkyti miško teritoriją, laikydamasis nacionalinių teisės aktų bendrųjų reikalavimų ir papildomų konkrečiai vietai taikomų privalomųjų apribojimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačių miškų savininkais, vidinės miškotvarkos projektuose ar kitų veiklą saugomoje teritorijoje, nustatytoje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, reglamentuojančių teisės aktų nuostatose (bent vieno iš jų):

15.1. uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų) medyne, kuris pasiekęs IV grupės miškams taikomą kirtimų amžių;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

15.2. draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami arba ribojami sanitariniai miško kirtimai, leidžiant palikti tam tikrą skaičių džiūstančių ar išdžiūvusių medžių 1 ha;

15.3. plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

15.4. vykdant sanitarinius miško kirtimus retinimo amžių (21 metai) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiūvę medžiai.

16. Visais atvejais miško valdoje ar jos dalyje medynui žuvus dėl *force majeure*, taip pat mišką privalomai iškirtus dėl masinio ligų ir kenkėjų paplitimo grėsmės, įsipareigojimai (ir parama) yra nutraukiami.

17. Pareiškėjas tik tada gali kreiptis paramos dėl apribojimo, numatyto 15.3 papunktyje, jei kirtimai saugomose teritorijose, atlikti laikantis nustatytų apribojimų, buvo vykdomi ne anksčiau kaip 2004 m. gegužės 1 d., ir pareiškėjas pagal tą patį apribojimą tame pačiame plote nesikreipė paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Natura 2000“ išmokos“.

18. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta kompensacinė išmoka.

19. Paramos gavėjai įsipareigoja teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

VIII. PARAMOS DYDIS

20. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ skiriama kasmet už vieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą:

20.1. 54 Eur už vieną ha ariamosios žemės;

20.2. 70 Eur už vieną ha natūralių ir pusiau natūralių pievų.

21. Parama už ariamąją žemę neskiriama, jei pareiškėjas žemės ūkio naudmenas, kurios kompetentingos institucijos (Aplinkos ministerijos) nustatytos kaip EB svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių plotai, deklaruoja pagal vieną iš I–II ar V grupės TI taisyklių 2 priede nurodytų klasifikatoriaus kodų.

22. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ skiriama kasmet už vieną miško hektarą:

22.1. 272 Eur už vieną ha (pirminiu ne ilgesniu kaip 5 metų laikotarpiu) – kai uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (įskaitant, kai draudžiami pagrindiniai kirtimai EB svarbos paukščių veisimosi vietose) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų);

22.2. 200 Eur už vieną ha (pasibaigus pirminiam 5 metų laikotarpiui) – kai uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (įskaitant, kai draudžiami pagrindiniai kirtimai EB svarbos paukščių veisimosi vietose) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų);

22.3. 155 Eur už vieną ha – kompleksinio apribojimo atveju, kai draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuočių skaičių 1 ha;

22.4. 156 Eur už vieną ha – kai plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

22.5. 62 Eur už vieną ha – kai vykdant sanitarinius kirtimus draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius.

23. Paramos suma apskaičiuojama atitinkamai pagal į „Natura 2000“ teritoriją patenkančią plotą, kuriame yra taikomas bent vienas iš 13 ir 15 punktuose nurodytų papildomų draudimų ar

apribojimų. Pareiškėjams neteisingai nurodžius valdos ar jos dalies buvimo „Natura 2000“ teritorijoje faktą, paramos suma apskaičiuojama pagal nustatytą faktą, tačiau sankcijos netaikomos.

24. Jeigu naudmenų ar kitų plotų nedeklaravęs, tačiau jų nuosavybės ar valdymo teisę turintis asmuo praneša apie pareiškėją, kuris einamaisiais arba praėjusiais metais neteisėtai deklaravo jo valdomus plotus, arba yra gaunamas skundas, pranešimas ar kita informacija apie galbūt netiksliai ir (arba) neteisėtai pareiškėjo einamaisiais arba praėjusiais metais deklaruotą plotą, parama už šiuos plotus pareiškėjui mokama, o išmokėta parama nesusigrąžinama tik tuo atveju, jeigu jis pateiks šių plotų dirbimo (žemės ūkio veiklą, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos realizavimo, seniūnijos išduotą pažymą bei kitus minėtos veiklos fakto patvirtinimo dokumentus) bei žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus, o jei deklaruoti plotai yra valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisę pagrindžiančiais dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Pareiškėjui, įrodžiusiam žemės ūkio veiklos (dirbimo) faktą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype ir žemės valdymo teisę (pagal žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus ir bendraturčių sutikimus, nustačius deklaravimo teisėtumą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype), išmokos mokamos, o išmokėta parama nesusigrąžinama. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla, taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo, numatytos taisyklių 36.2 papunktyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

IX. PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

25. Pareiškėjas (arba teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjo įgaliotas asmuo):

25.1. nuo paraiškų teikimo dienos iki einamųjų metų birželio 15 d. seniūnijoje pagal pareiškėjo valdos centro adresą dirbančiam savivaldybės darbuotojui (toliau – seniūnijos darbuotojas) pateikia:

25.1.1. laisvos formos dokumentą ar skaitmeninę laikmeną su pagrindiniais paraiškai užpildyti reikalingais duomenimis (vietovėje išmatuotų laukų plotų schemą / brėžinį su nurodytais laukų kraštinių ilgiais, lauko kraštinės (-ių) atstumais iki stabilių objektų (pvz.: pastatų, kelių, melioracijos griovių ir pan.) ir laukų plotais bei naudmenų pavadinimais);

25.1.2. *Neteko galios nuo 2015-10-13*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

25.1.3. deklaruojantiems valstybinę žemę, būtina pateikti tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą;

25.1.4. teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą, kai paraišką teikia pareiškėjo įgaliotas asmuo ir (arba) kai paraišką teikia juridinis asmuo. Tuo atveju, kai miškas, už kurį prašoma paramos, valdomas bendra, daline arba jungtine nuosavybės teise, paraišką gali pateikti vienas iš bendraturčių, kuris turi notaro patvirtintą visų kitų bendraturčių įgaliojimą. Įgaliotasis asmuo privalo užtikrinti atitiktį reikalavimams (reikalingiems paramai gauti visam plotui), prisiimti visus kitus įsipareigojimus pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“;

25.1.5. dokumentą (-us), kurie yra numatyti viename iš 10.4.2.1.2–10.4.2.1.4 arba 10.4.2.2.1 papunkčių;

25.1.6. deklaruojamų plotų kadastro žemėlapius (žemės sklypų planus), jeigu pareiškėjas juos turi. Minėti dokumentai naudojami tik apytiksliai nustatant deklaruojamų plotų vietą;

25.1.7. žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais), kai pareiškėjas praėjusiais metais neteikė paraiškos ir jei pareiškėjo nurodytoje vietoje jau yra įbraižyti kito pareiškėjo laukai ir nepavyksta išspręsti dvigubo deklaravimo. Minėtų dokumentų pateikimo faktas pažymimas paraiškos antrojo lapo lentelėje;

25.2. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 15 d. gali jungtis prie PPIS <https://paseliai.vic.lt> per elektroninių valdžios vartų portalą, pasirinkdamas vieną iš būdų, kuriais gali patvirtinti savo tapatybę, ir pats užpildyti TI taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą ir įbraižyti deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus. Tokiu atveju elektroninę paraišką užpildęs pareiškėjas privalo pasirašyti ją elektroniniu parašu arba išsispausdinti paraiškos registracijos dokumentą, jį pasirašyti ir iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (adresu Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo kopiją elektroniniu paštu (adresu e-ibraižymas@vic.lt). Jeigu pareiškėjas parašu patvirtinto paraiškos registracijos dokumento nepateikė ŽŪIKVC (vėliausiai iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d.), Agentūra paraišką atmeta;

25.3. pats arba padedant seniūnijos darbuotojui, naudodamasis PPIS, elektroniniu būdu įbraižo deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus TI taisyklių nustatyta tvarka bei pateikia kitus paraiškos duomenis;

25.4. įbraižydamas deklaruojamų žemės ūkio naudmenų ar kitų laukų ribas, PPIS privalo nurodyti bei aprašyti kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimus (jei tokių pasikeitimų esama) TI taisyklių nustatyta tvarka;

25.5. seniūnijos darbuotojui išspausdinus TI taisyklių 1 priede nurodytos paraiškos formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal TI taisyklių 2 priede nurodytą pildymo instrukciją, pareiškėjas patikrina paraiškos duomenis ir patvirtina jų teisingumą savo parašu, pasirašydamas paraiškoje. Pareiškėjo ir seniūnijos darbuotojo parašais patvirtintas paraiškos egzempliorius lieka pareiškėjui. Pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, PPIS patvirtinami paraiškos duomenys, sudaromas ir išspausdinamas paraiškos registracijos dokumentas (kuris yra paraiškos dalis), kurį pasirašo pareiškėjas bei seniūnijos darbuotojas. Paraiškos registracijos dokumente pateikiamas iš paraiškos duomenų sudarytas šešiolyktainis (keturiasdešimties skaitmenų) skaitmenų kodas, kuriuo yra už koduoti paraiškos duomenys. Pareiškėjui bei seniūnijos darbuotojui pasirašius paraiškos registracijos dokumentą laikoma, kad paraiška pateikta;

25.6. gali pateikti tik vieną paraišką;

25.7. jeigu nuo ankstesnio valdos duomenų atnaujinimo iki paraiškos pateikimo dienos žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių, pildydamas paraiškos formą, atnaujinama valdos duomenis seniūnijoje. Jei valdoje įvyko pokyčių, su šių pokyčių įrodymo dokumentais kreipiasi į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujinama valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje teisės aktų nustatyta tvarka iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

25.8. pildydamas paraišką nurodo duomenis apie praėjusiais metais valdoje panaudotas trąšas.

26. Pavėluotai pateiktos paraiškos priimamos iki einamųjų metų liepos 10 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną galutinę paramos sumą mažinant 1 proc. Pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 10 d.), paraiška priimama tik tais atvejais, kai vėlavimas nepriklauso nuo pareiškėjo valios (pvz.: pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai). Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, kartu su paraiška pateikia prašymą priimti pavėluotą paraišką ir vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentus. Į PPIS įvedami paraiškos duomenys, paraiška patvirtinama. Vėlavimo priežastį pagrindžiantys dokumentai PPIS neregistruojami, o jų originalai kartu su pasirašytu registracijos dokumentu siunčiami paštu Agentūrai, kuri priima sprendimą dėl tokios paraiškos administravimo. ŽŪIKVC, gavęs Agentūros sprendimą, kad tokia paraiška gali būti priimta, elektroninius paraiškos duomenis perduoda Agentūrai. Paraiškos, pateiktos pasibaigus

pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 10 d.), priimamos iki einamųjų metų gruodžio 1 d. Vėliau paraiškos nepriimamos.

27. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo, pareiškėjas iki einamųjų metų liepos 10 d.:

27.1. gali seniūnijos darbuotojui pateikti prašymą pakeisti paraiškos duomenis (tokiu atveju pareiškėjas pasirašo Prašymo pakeisti paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos duomenis registracijos dokumentą, kurio forma pateikta TI taisyklių 6 priede) arba pakeisti juos pats, prisijungęs prie PPIS (tokiu atveju pastarąjį prašymą elektroniniu būdu užpildęs pareiškėjas privalo pasirašyti jį elektroniniu parašu arba išsispausdinti, pasirašyti ir iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (adresu Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo variantą elektroniniu paštu (adresu e-ibraizymas@vic.lt). Pareiškėjui parašu patvirtinto prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumento nepateikus ŽŪIKVC iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d., prašymas pakeisti paraiškos duomenis atmetamas);

27.2. gali taisyti įbraižytų laukų grafinį vaizdą (netikslaus deklaruojamų laukų įbraižymo atveju), jei toks taisymas galimas nekeičiant TI taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto). Prašymų pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentai, pateikti einamaisiais metais nuo birželio 16 d. iki liepos 10 d., laikomi pavėluotai pateiktais ir už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc. (išskyrus minėtus atvejus, kai pareiškėjai taiso įbraižytų laukų grafinį vaizdą, jei toks taisymas galimas be paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto) keitimo).

Jeigu prieš tai, kai pareiškėjas pateikia prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentą (arba prieš tai, kai pareiškėjas pakeičia juos pats, prisijungęs prie PPIS), Agentūra buvo informavusi pareiškėją apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar pranešusi apie paraiškoje aptiktas klaidas, kaip tai numatyta šių taisyklių 33 punkte, pareiškėjui taikomos sankcijos, numatytos šių taisyklių 36.2 ir 36.5 papunkčiuose.

28. Šių taisyklių 27 punkto nuostatos dėl paramos sumos mažinimo pavėluotai teikiant prašymus pakeisti paraiškos duomenis netaikomos, jei norima keisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis bei atsisakant paramos už atskirus laukus ar pagal visą paraišką (išskyrus šių taisyklių 29 punkte nustatytus atvejus).

29. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos už visą paraišką arba jos dalį, jis tai gali padaryti nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos. Sankcijos pareiškėjui netaikomos, jei iki paramos už atskirus laukus ar paramos pagal visą paraišką atsisakymo jis nebuvo informuotas apie Agentūros planuojamą patikrą vietoje ar paraiškoje aptiktas klaidas jo pasirinktu būdu, kaip tai numatyta taisyklių 33 punkte.

30. Jei pareiškėjas nori pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti laikotarpiu nuo paraiškos pateikimo iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos.

31. Pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, paraiškoje nurodyta banko sąskaita ar ryšio duomenys (adresas, telefonas, faksas, el. pašto adresas) gali būti tikslinami raštu pateikus prašymą Agentūrai arba per Agentūros informacinį portalą. Teikiant Agentūrai prašymus dėl banko sąskaitos, į kurią bus pervedamos paramos lėšos, pakeitimo, prašymą pasirašiusiojo asmens parašo tikrumas turi būti patvirtintas notaro arba seniūno Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Patvirtinti pasirašiusiojo asmens parašo tikrumą taip pat gali Agentūros darbuotojas.

32. Informaciją apie savo paraiškos duomenis pareiškėjas gali rasti Agentūros informaciniame portale (toliau – Portalas) arba teirautis Agentūroje telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, elektroniniu paštu (adresu: info@nma.lt) arba raštu bei tiesiogiai atvykęs į Agentūrą adresu: Blindžių g. 17, Vilnius, taip pat informacijos gali kreiptis į savivaldybes (seniūnijas). Tada, kai pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie jo paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams, paraiškoje tai nurodo. Klausdamas raštu ar elektroniniu paštu, pareiškėjas turi nurodyti savo vardą,

pavarde, asmens kodą (fizinis asmuo), įmonės pavadinimą ir kodą (juridinis asmuo), adresą, telefono numerį, valdos numerį.

33. Laikoma, kad pareiškėjas yra informuotas apie paraiškoje esančias klaidas, kai gavo informaciją apie jas bent vienu iš savo pasirinktų būdų: nuo informacijos atsiradimo Portale, elektroninio laiško ar trumposios žinutės mobiliuoju telefonu išsiuntimo praėjus 5 kalendorinėms dienoms, nuo informacijos išsiuntimo raštu praėjus 7 darbo dienoms. Neatsižvelgiant į pareiškėjo pasirinktą gavimo būdą, informacija apie pareiškėjo pateiktą paraišką pateikiama ir Portale.

X. PARAIŠKŲ ADMINISTRAVIMO TVARKA

34. Priemonę administruoja Agentūra pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo tvarkos aprašus.

35. Savivaldybės (seniūnijos), ŽŪIKVC ir Agentūra vykdo TI taisyklėse nurodytas funkcijas.

XI. SANKCIJOS

36. Sankcijos taikomos:

36.1. dėl vėlavimo pateikti paraiškas:

36.1.1. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną apskaičiuota paramos suma mažinama 1 proc.;

36.1.2. pavėluotai pateikus prašymą dėl paraiškos duomenų keitimo, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc.;

36.1.3. paraiška, pateikta po einamųjų metų liepos 10 dienos, nepriimama, išskyrus 26 punkte nurodytą atvejį;

36.2. dėl neteisingo deklaravimo skaičiuojamos remiamos grupės lygiu:

36.2.1. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį nuo 3 iki 20 proc. faktinio remiamos grupės ploto arba 2 ha, einamaisiais metais parama pagal remiamą grupę mokama už faktinį remiamos grupės plotą, sumažintą du kartus iš faktinio remiamos grupės ploto atėmus remiamos grupės deklaruoto ir faktinio remiamos grupės plotų skirtumo dydžius;

36.2.2. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau kaip 20 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. faktinio remiamos grupės ploto, einamaisiais metais parama už atitinkamą remiamą grupę neteikiama;

36.2.3. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau kaip 50 proc. faktinio remiamos grupės ploto, parama už atitinkamą remiamą grupę einamaisiais metais neteikiama ir pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija, lygi remiamos grupės deklaruoto ir remiamos grupės nustatyto ploto skirtumui;

36.2.4. *Neteko galios nuo 2015-11-26*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

36.2.5. *Neteko galios nuo 2015-11-26*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

36.3. pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, parama nemokama ir taikomos ilgalaikės sankcijos. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su prisiimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos Agentūrai);

36.4. už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos dydis apskaičiuojamas pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr.

3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“;

36.5. dėl atskirų žemės ūkio naudmenų (išskyrus esančių namų valdos žemėje) plotų nedeklaravimo:

36.5.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., parama pagal priemonę sumažinama 1 proc.;

36.5.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 30 proc., bet neviršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 2 proc.;

36.5.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 3 proc.;

36.6. dėl nustatytų draudimų ar apribojimų, nurodytų 13 ir 15 punktuose, nesilaikymo, parama pagal atitinkamą remiamą veiklą einamaisiais metais neteikiama;

36.7. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.2 papunktyje nurodyto reikalavimo, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

36.8. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.4 papunktyje nurodyto reikalavimo pildyti Trąšų naudojimo ir augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, apskaitos žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

36.9. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.3 arba 10.4.1.5 papunkčiuose nurodytų reikalavimų, jam taikomos sankcijos taisyklių 36.4 papunktyje nurodyta tvarka;

36.10. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.6 papunktyje nurodyto reikalavimo pildyti žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

36.11. jei patikrų metu deklaruotame lauke nustatomas neatitikimas, susijęs su žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų, numatytų 10.4.1.1.1 ir 10.4.1.1.3 papunkčiuose, įgyvendinimu, ir šis neatitikimas sudaro daugiau kaip 1 ha arba daugiau nei 10 proc. viso lauko ploto, laikoma, kad visas laukas neatitinka įsipareigojimo;

36.12. jei pareiškėjas, deklaruavęs pluoštinių kanapių lauką, iki einamųjų metų spalio 30 d. Agentūrai nepateikė Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos kanapių augintojo pažymos, išmoka pagal priemonę einamaisiais metais nemokama;

36.13. jei patikrų metu deklaruotame lauke konstatuojamas medyno žūtis arba privalomojo miško kirtimo faktas, parama pagal remiamą veiklą einamaisiais metais neteikiama ir apribojamas tolesnis pareiškėjo dalyvavimas įgyvendinant priemonę, atsižvelgiant į VMT specialistų išvadas ir rekomendacijas.

37. Atliekant ilgalaikių sankcijų išskaičiavimą, atsižvelgiama į pateiktų paraiškų pagal kitas Programos priemones pateikimo datą ir mokėjimus. Ilgalaikės sankcijos yra išskaičiuojamos iš bet kokios pareiškėjams per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas pažeidimas, priskaičiuotos paramos sumos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytoja yra Žemės ūkio ministerija). Ilgalaikės sankcijos gali būti pradėtos išskaičiuoti iš paramos sumos, priskaičiuotos pažeidimo nustatymo metais.

38. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą atnaujinus KŽS_DB5LT arba einamųjų metų patikros vietoje metu, išmokėta parama iš deklaravusių pareiškėjų susigrąžinama už ketverius metus (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas mažiau nei ketverius metus – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai)

skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo padarytas (užfiksuotas) pažeidimas, tačiau ne ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai, bet ne daugiau kaip už ketverius metus).

39. Kilus abejonių, kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai.

40. Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą, atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje, tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas.

41. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinės paramos sumos.

42. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų ir apribojimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejų.

XII. ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

43. Paramos gavėjui perleidus (pardavus, išnuomojus ar kitu panašiu su atitinkamais gamybos vienetais susijusiu sandoriu) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotą valdą arba dalį valdos po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar neįvykdęs visų paramos skyrimo sąlygų ir reikalavimų pagal priemonę, valdos perleidėjui parama neskiriama. Tokiu atveju parama skiriama valdos perėmėjui, jei:

43.1. valdos perėmėjas nuo einamųjų metų birželio 16 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša Agentūrai apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą bei valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) savivaldybei (seniūnijai) pagal valdos registravimo vietą;

43.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perleidėjo paraiškos pagal priemonę;

43.3. valdos perleidėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (netaikoma perleidėjams, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti socialinio draudimo įmokų ir (arba) mokesčių mokėjimo terminai).

44. Valdos ir dalies valdos perėmėjas per 30 kalendorinių dienų nuo valdos perėmimo dienos privalo perduoti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registrai.

45. Jei visa valda arba dalis valdos perduodama po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką ir įvykdęs visus reikalavimus, nustatytus pagal priemonę, jis turi informuoti Agentūrą apie valdos perdavimą (išskyrus valdos perleidėjo mirties atvejį, kai prisiimti atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir informuoti Agentūrą apie valdos perėmimą pagal 43.1 ir 43.2 papunkčiuose nustatytus reikalavimus turi valdos perėmėjas).

46. Žemės ūkio valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti.

47. Pareiškėjai kartą per kalendorinius metus, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 d., atnaujina savo valdų registracijos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

XIII. ATSAKOMYBĖ

48. Už paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

49. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškos duomenų bei kitų dokumentų įvedimą ir patvirtinimą PPIS (kai paraiška pateikiama seniūnijos darbuotojui) atsakingos savivaldybės (seniūnijos).

50. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo darbų organizavimą, paraiškų registracijos dokumentų priėmimą ir perdavimą Agentūrai atsako ŽŪIKVC.

51. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

52. Pareiškėjų pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos audito rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

53. Pareiškėjai už taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų nesilaikymą, taip pat gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XIV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskūsti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

55. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskūsti Agentūros direktoriui per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

56. ŽŪIKVC konkrečių darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskūsti ŽŪIKVC direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

57. Agentūros ir ŽŪIKVC sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
1 priedas

(Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalo forma)

PIEVŲ IR (AR) GANYKLŲ TVARKYMO DARBŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Pagal priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Plotas, ha	Lauko šienavimo data	Pastabos
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
2 priedas

**(Išvados apie privačioje miško valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą
forma)**

(Išvados rengėjo pavadinimas / vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninis paštas)

**IŠVADA
APIE PRIVAČIOJE MIŠKO VALDOJE NUSTATYTĄ
EB SVARBOS PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETĄ**

(pildymo data)

(registracijos numeris)

**PRIVAČIOJE MIŠKO VALDOJE NUSTATYTOS EB SVARBOS
PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETOS PLANAS**

M :10 000

_____miškų urėdija, _____girininkija

(pvz., iškarpa iš Gubernijos miško biosferos poligono ribų plano)

Sutartiniai ženklai:

- xxx žemės sklypo ribos
- xxx veisimosi vieta (jos dalis), kurioje medynas pasiekęs IV grupės miškams taikomą minimalų kirtimų amžių

Patvirtinu, kad privataus miško savininkui (*vardas, pavardė / pavadinimas*) nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype (*kadastrinis Nr.*) nustatyta (*EB svarbos paukščių rūšies pavadinimas*) veisimosi vieta.

Miško valdos (jos dalies), patenkančios į veisimosi vietą, kurioje medynas pasiekęs IV grupės miškams taikomą minimalų kirtimų amžių ir kurioje draudžiama vykdyti pagrindinius miško kirtimus, **plotas** – ____ **ha**. Miško kvartalo Nr. ____, taksacinio sklypo (ų) Nr. ____.

Duomenų, kurių pagrindu parengta išvada, šaltiniai (*tinkamą pažymėti*):

Vidinės miškotvarkos projektas, registracijos Nr. _____

Saugomų rūšių informacinė sistema / Miškų kadastro integruota informacinė sistema

Išvados rengėjas (*vardas, pavardė, parašas, data*)

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir su Vandens pagrindų direktyva susijusios
įgyvendinimo taisyklių
3 priedas

TRĄŠŲ NAUDOJIMO IR AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ, SKIRTŲ NEPROFESIONALIAJAM NAUDOJIMUI, APSKAITOS ŽURNALO FORMA

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.*	Lauko Nr.*	Plotas, ha	Pasėlio kodas**	Tręšimo ir (arba) apdorojimo augalų apsaugos produktais, skirtais neprofesionaliajam naudojimui, data	Naudotos organinės trąšos		Naudotos mineralinės trąšos			Kalkinimo medžiagos		Augalų apsaugos produktai, skirti neprofesionaliajam naudojimui	
								Mineralinės trąšos		Mineralinės trąšos perskaičiavus pagal azoto kiekį kg /ha***			Naudotų augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, pavadinimas	Sunaudo- ta chemika- lų (kg/ha, kg/t, kg/m ²)
						Pavadinimas	Tręšimo kiekis, t/laukui	Pavadinimas	Tręšimo kiekis, kg/ha	Per metus į dirvą patekęs azoto kiekis, kg/ha	Pavadinimas	Tręšimo kiekis, kg/ha		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		13	14

* 1 ir 2 stulpeliuose nurodomi tik tie kontrolinio žemės sklypo ir lauko numeriai, kuriuose buvo panaudotos trąšos

** pasėlio kodas įrašomas iš TI taisyklių 2 priedo

*** pildyti dalyvaujantiems Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veikloje „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“

Tręšimo metu į dirvą išbertas mineralinio azoto kiekis (kg/ha) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$n = QU/100,$$

n – veikliosios medžiagos (azoto „N“) kiekis, kg

Q – mineralinių trąšų kiekis, kg

U – veikliosios medžiagos (azoto „N“) kiekis trąšose, procentais

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo